

AZ OKTATÁSPOLITIKA ESZMÉNYEINEK MEGJELENÉSE AZ 1920 ÉS 1931 KÖZÖTTI ÁLLAMPOLGÁRI NEVELÉSBEN

Szerző: **GOMBOCZNÉ ERDEI Mónika**, III. évfolyam (erdei.mh@gmail.com)

Témavezető: **Dr. MIKONYA György**, habil. egyetemi docens; **Dr. LÉNÁRD Sándor**, habil. egyetemi docens

Intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola, Budapest

Jelen kutatás célja az 1920 és 1931 közötti középiskolás korosztályhoz kapcsolódó állampolgári nevelésre ható eszmék manifestálódásának vizsgálata az oktatáspolitikai dokumentumokban, VII. osztályos történelemtankönyvekben, valamint a cserkészmozgalom dokumentumaiban. Időtartamában kutatásom Teleki Pál és Bethlen István miniszterelnökségére és Klebelsberg Kunó kultuszministerségére kíván fókuszálni – arra az autoritatív, konzervatívnak vagy irányítottan nevezhető, jogkiterjesztés tekintetében korlátozónak minősülő, Horthy Miklós nevével fémjelzett parlamentáris demokráciára, amelynek első évtizedében karakteresen kirajzolódik az oktatáspolitikai nemzeti – keresztény – konzervatív iránya.

Először az állampolgári ideál értékpreferenciáit adó politikai-szellemi ideológiákat, társadalomelméleti irányzatokat és eszmerendszereket veszem számba olyan politikusok és oktatási szakemberek beszédeinek és írásainak tartalomelemző és összehasonlító vizsgálatán keresztül, akik meghatározó szerepet játszottak a korszak oktatáspolitikájának alakulásában. A kvalitatív kutatási metodológia eszközeit használom kutatásomban a forrásdokumentumok elemzéséhez: tartalomelemzés és összehasonlító elemzés segítségével vizsgálom, hogyan manifestálódtak ezen eszmék és elképzelések az állampolgári nevelés konkrét működését koordináló oktatáspolitikai dokumentumokká, illetve a diákok felé közvetített üzenetökké, erősen sugallt viselkedési mintákká az állampolgári ismereteket tárgyaló VII. osztályos történelemtankönyvek világkép- és attitűdformáló, megtanulandó soraiban, továbbá a cserkészmozgalmat érintő dokumentumokban.

Kulcsszavak: állampolgári nevelés, állampolgári ideál, Horthy-korszak

THE MANIFESTATION OF EDUCATION POLICY IDEALS IN HUNGARIAN CITIZENSHIP EDUCATION BETWEEN 1920–1931

Author: **Mónika GOMBOCZNÉ ERDEI**, third-year student (erdei.mh@gmail.com)

Supervisor: **Dr. György MIKONYA**, habilitated docent; **Dr. Sándor LÉNÁRD**, habilitated docent

Institution: Eötvös Loránd University, Faculty of Education and Psychology, Graduate School of Educational Sciences, Budapest

The purpose of this paper is to reveal the manifestation of education policy ideals through citizenship education. The author has examined the education policies between 1920 and 1931, as well as the 7th-grade history textbooks, and the

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

documentation of the scout movement in the given area. This examination covers the premiership of Prime Ministers Pál Teleki and István Bethlen, and Kunó Klebelsberg, Minister of Religion and Education. The research will focus on the parliamentary democracy during Miklós Horthy (the so-called “Horthy-era”) which is characterized by authoritative and conservative leadership, and determined by restricted rights, when Hungary’s national-Christian-conservative character was established.

First of all, the research will enumerate the value preferences of citizenship education based on political and social theories and ideologies presented in speeches and essays of politicians and education experts; secondly, the author will compare the different education policies presented above.

The research was done mainly with the help of qualitative research instruments, such as comparative content analysis of these speeches and essays. With the help of these methods the researcher can describe the development of citizenship education, and explain the different ideals behind the current practice. In addition to these, it also reflects on the expected effects of these policies on the students’ citizenship attitude and world view.

Keywords: **citizenship education, citizenship ideals, Horthy-era**